

FOLKETINGETS EU-OPLYSNING

Christiansborg
1240 København K
telefon 3337 3337
euopl@folketinget.dk
www.eu-oplysningen.dk

MARTS 2012

”Europa i arbejde” – det danske EU-formandskab 2012

EU-FORMAND I ET HALVT ÅR

Danmark har det halvårslige EU-formandskab fra den 1. januar 2012 frem til 30. juni 2012.

40 ÅR OG SYV DANSKE EU-FORMANDSKABER

I 2012 er det syvende gang, at Danmark har formandskabet i løbet af de knap 40 år, Danmark har været medlem af EU.

I et EU med 27 lande går der lang tid mellem formandskaberne. Rækkefølgen for EU-formandskaberne er bestemt frem til 2020, men der går sandsynligvis yderligere nogle år, før Danmark igen overtager et EU-formandskab.

Den 1. januar 2012 blev det igen Danmarks tur til at overtage EU-formandskabet. Det betyder i store træk, at det her i første halvår af 2012 er den danske regering, som er drivkraft i EU-samarbejdet. Regeringen har derfor ansvaret for at lede og tilrettelægge arbejdet mellem de 27 EU-landes regeringer - ministre og embedsmænd i Rådet. Rådet er den institution i EU, hvor EU-landenes regeringer mødes for at forhandle og drøfte EU's politikker.

Hvad betyder et EU-formandskab?

Det danske EU-formandskab er en stor opgave for regeringens ministre og alle de ansatte embedsmænd i centraladministrationen, som har med EU-sager at gøre.

Ud over det store arbejde med at sætte dagsordenen samt tilrettelægge og lede møderne, skal formandskabet også forsøge at skabe kompromiser mellem medlemslandene og samle trådene efter forhandlinger. Det gælder både i forhold til møder mellem landenes

ministre og møder mellem embedsmændene i Rådets arbejdsgrupper. Når der forhandles om EU-lovgivningen, er det formandskabslandet, der i samarbejde med Rådets sekretariat og Kommissionen udarbejder forslag til kompromisstekster, som kan samle det nødvendige flertal.

Formandskabslandet har også en vigtig opgave i og med, at det i flere sammenhænge repræsenterer Rådet som institution. F.eks. under arbejdet med den almindelige lovgivningsprocedure, når Rådet mødes i forhandlinger med Europa-Parlamentet. Formandskabet skal tage sig af kontakten til Europa-Parlamentet og sætte såvel formelle som uformelle forhandlinger i gang mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

For at sikre sammenhæng i arbejdet med EU-sagerne skal landene koordinere og arbejde tæt sammen om formandskabet i grupper med tre lande. Disse ”gruppeformandskaber” kaldes trioformandskaber og løber hen over de

FORMANDSKABET MÅ IKKE MELE SIN EGEN KAGE

Hvis forhandlingerne i EU går i hårdknude, eller der opstår andre problemer, er det formandskabets opgave at forsøge at udarbejde løsningsforslag.

Formandskabslandet må derfor ikke bruge formandskabsperioden til "at mele sin egen kage". Formandskabet skal være neutralt og upartisk, og ofte må formandskabslandet sætte sine egne interesser i baggrunden for at opnå enighed mellem landene.

RÅDETS 10 SAMMENSÆTNINGER

Rådet består af repræsentanter fra EU-landenes regeringer – typisk ministre. Rådet mødes i 10 forskellige sammensætninger, der behandler forskellige politikområder – f.eks. er der et råd for miljø, økonomi og finans; landbrug og fiskeri samt et råd for transport, telekommunikation og energi.

tre landes formandskabsperioder – det vil sige 18 måneder. Danmark er i trio med Polen og Cypern. Polen havde formandskabet i 2. halvår af 2011, mens Cypern har formandskabet efter Danmark i 2. halvår af 2012.

Et ændret formandskab

Måske kan du huske det? *"Ladies and Gentlemen – we have an Agreement"*. Sådan lød det fra den danske statsminister, Anders Fogh Rasmussen, på topmødet, der afsluttede det danske EU-formandskab i 2002. Da Danmark sidste gang havde EU-formandskabet endte det med en historisk aftale om, at hele 10 nye lande skulle være medlem af EU.

Dengang var 15 lande medlem af EU – i dag er det 27. Alene det, at der er kommet så mange nye EU-lande til, gør arbejdet med formandskabet anderledes. Desuden er der i 2009 kommet andre spilleregler for EU-samarbejdet i form af en ny traktat – Lissabontraktaten.

EU's udenrigspolitik

Lissabontraktaten har ændret formandskabet på væsentlige områder. Landene skiftes f.eks. ikke længere til at være formand for den del af samarbejdet, som handler om EU's udenrigspolitik. I stedet er der oprettet en særlig stilling som EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der er fast formand for Rådet for udenrigsanliggender. Posten varetages i dag af den tidligere britiske kommissær, Catherine Ashton. EU-landene skiftes dog stadig til at være formand for de øvrige opdelinger af Rådet for et halvt år ad gangen.

Møderne i Det Europæiske Råd

Derudover har Det Europæiske Råd, hvor EU-landenes stats- og regeringschefer mødes, fået en fast formand, som udpeges for 2 ½ år ad gangen. Det betyder, at formandskabslandet ikke længere skal lede EU-topmøderne mellem stats- og regeringscheferne. Perioden for den første faste formand for Det Europæiske Råd udløb i 2012. Det danske EU-formandskab var derfor forhandlingsleder, da EU-landene besluttede at genudnævne belgieren Herman van Rompuy i marts 2012.

Eurogruppen

Det roterende formandskab gælder heller ikke i forhold til Eurogruppen, hvor landene med euro mødes. EU-landene i Eurogruppen vælger en fast

I anledning af det danske EU-formandskab besøgte den samlede Kommission København i januar 2012. Statsministeren og Kommissionens formand, José Manuel Barroso, holdt i den forbindelse en fælles pressekonference.

Foto: Udenrigsministeriet/Bjarke Ørsted

formand blandt deres finansministre til at lede deres møder.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har fået langt større indflydelse. Formandskabet skal derfor i langt højere grad end tidligere prioritere kontakten til Europa-Parlamentet.

Hvad sker der under det danske EU-formandskab?

Hvert formandskabsland har mulighed for at prioritere nogle sager og områder, det særligt vil fokusere på, men formandskabet kan ikke fuldstændig frit sætte en dagsorden. En meget stor del af sagerne arves fra tidligere formandskaber, da sagerne allerede behandles i Rådet og fortsat skal behandles eller forhandles på plads. Sagerne på dagsordenen afhænger også af, hvornår Kommissionen rent faktisk fremsætter de nye forslag fra det årlige arbejdsprogram.

Derudover kan der opstå helt nye og uventede sager, og formandskabet præges også af sager og politikområder, som skal prioriteres på grund af den aktuelle situation i Europa eller globalt set – f.eks. udviklingen i Syrien eller forhandlingerne om EU's finanspagt.

Europa i arbejde

"Europa i arbejde" er titlen på det danske formandskabsprogram, der beskriver de vigtigste sager under det danske EU-formandskab. De prioriterede sager er delt op i fire hovedområder:

- Et ansvarligt Europa
- Et dynamisk Europa
- Et grønt Europa
- Et sikkert Europa

Den økonomiske krise og ønsket om vækst i Europa har sat sit kraftige præg på det danske

formandskabsprogram, men særligt det grønne område er der, hvor Danmark ønsker at præge EU-samarbejdet ud over de sager, som er mere eller mindre givne.

EU-formandskabet betyder bl.a., at Danmark leder arbejdet med energi- og køreplaner for EU frem til 2050 og arbejdet med det nye direktiv for energieffektivitet. Som led i arbejdet med at få Europa ud af krisen leder Danmark bl.a. forhandlinger om regulering af den finansielle sektor. F.eks. er det danske ministre og embedsmænd, der leder forhandlingerne om det meget omdiskuterede forslag om en skat på finansielle transaktioner.

Forslaget er et eksempel på, at det ikke altid er nemt at være formandskabsland og dermed være den, der loyalt skal lede forhandlingerne om forslag, som man ikke selv har interesse i. Den danske regerings holdning er kort sagt, at

EU bør gå forrest i internationale drøftelser om en global afgift på finansielle transaktioner, mens regeringen ikke støtter, at der indføres en afgift alene i EU. Som formandskabsland og leder af forhandlingerne er den danske regering imidlertid mødt med et ønske fra en stor gruppe EU-lande om at fremme forhandlingerne mest muligt.

Forhandlingerne om EU's flerårige budgetramme fylder også meget i det danske EU-formandskab ligesom ønsket om at skabe vækst i Europa. På dette område arbejdes bl.a. med et digitalt indre marked, etableringen af et europæisk patentsystem og revision af EU's udbudsdirektiver. Det danske formandskab leder også arbejdet med de aktuelle forslag på området kaldet retlige og indre anliggender – f.eks. om styrkelse af samarbejdet om politi- og strafret og EU's asyl- og indvandringspolitik.

Ovenstående er kun et lille udpluk af de mange emner og sager, som behandles, men du kan læse programmet og følge de mange sager på EU-Oplysningens temaside om EU-formandskabet.

Fra "Ét Europa" til "EU i arbejde"

I forhold til formandskabet i 2002 bliver 2012-formandskabet meget anderledes. I 2002 var det helt klare mål at få afsluttet forhandlingerne om udvidelsen af EU, og Danmarks formandskabsprogram hed Ét Europa. I dag er der som sagt en anden dagsorden under overskriften Europa i arbejde.

Det danske EU-formandskab arbejder i 2012 med en bred vifte af store sager – f.eks. for-

JACOB OG PENGENE

Jacob arbejder som specialkonsulent i Finansministeriets Internationale Center. Vi har spurgt ham om, hvad han arbejder med under EU-formandskabet:

Der bliver ikke noget "we have an agreement" om EU's flerårige budgetrammer under dansk formandskab – så langt er det simpelthen ikke muligt at bringe forhandlingerne, før vi når 1. juli. For der er meget stærke nationale interesser på spil, når det handler om, hvordan EU's fremtidige budget skal udformes, og det vil derfor kræve meget lange og ofte både teknisk og politisk svære forhandlinger før et samlet kompromis kan indgås.

"Af samme grund skal der arbejdes behårdt under dansk formandskab med at få afklaret alle tekniske detaljer i de forslag, som Kommissionen har fremlagt og med at få afklaret og indsnævret forskellene i medlemslandenes holdninger.

Og det er her jeg kommer ind i billedet. Jeg sidder i en tværgående funktion i Finansministeriet, som koordinerer den danske indsats i forhold til EU's flerårige budgetramme i tæt samspil med øvrige relevante ministerier – herunder den danske EU-repræsentation i Bruxelles. Det betyder helt konkret, at jeg arbejder med at fastlægge den danske holdning, forhandlingsstrategi og varetage kontakten til de øvrige medlemslande.

HVORDAN LOVGIVER EU?

Meget groft skitseret kan EU's almindelige lovgivningsprocedure koges ned til, at Kommissionen fremsætter et forslag. Herefter er det op til Rådet og Europa-Parlamentet at blive enige om forslaget endelige udformning, før det kan blive til EU-lovgivning.

Europa-Parlamentet består af politikere valgt i EU-landene.

Rådet består af repræsentanter for EU-landenes regeringer – typisk ministre.

Kommissionen består af én kommissær fra hvert medlemsland. Kommissærerne skal varetage EU's interesser og handle uafhængigt af regeringen i det land, de kommer fra.

MØDEPLANLÆGNING – DEN PRAKTISKE KABALE

De færreste tænker vel umiddelbart over det, men ud over at lede de politiske forhandlinger, betyder et EU-formandskab også et omfattende og krævende arbejde med den praktiske planlægning af formandskabets mange møder og konferencer mellem EU's forskellige fagministre og diverse embedsmænd.

Flere af disse møder skal afholdes i Danmark. I de første tre måneder af formandskabet afholdes de store møder i Bella Centeret i København, og i de sidste tre måneder afholdes de store møder i Forum i Horsens.

INTET EU-TOPMØDE I DANMARK

I 2002 var København på den anden ende, da der skulle holdes EU-topmøde i byen med alle de gamle og nye EU-landes stats- og regeringschefer m.m.

Det bliver der ikke tale om i 2012, for siden 2003 er de officielle EU-topmøder afholdt i Bruxelles og ikke i formandskabslandenes hovedstæder.

HVAD SKAL EU'S PENGE BRUGES PÅ I 2014-2020?

En af de store sager, som det danske formandskab arbejder med, er EU's flerårige budgetrammer for 2014-2020.

Budgetrammerne udstikker de overordnede lofter for EU's midler og fordelingen på politikområder i løbet af en syvårig periode. EU-landene skal beslutte, hvordan de overordnede økonomiske rammer skal være frem til 2020 for f.eks. miljøområdet, forskningsområdet og landbrugsområdet m.m. Desuden er der det meget vigtige spørgsmål om, hvor pengene skal komme fra – hvad skal EU-landene betale til EU, og hvordan skal EU sikre penge til budgettet?

Det forventes ikke, at forhandlingerne bliver afsluttet under det danske formandskab.

LOGO FOR DET DANSKE
EU-FORMANDSKAB

eu2012.dk

RÆKKEFØLGE FOR FORMANDSKAB

De 27 EU-lande skiftes til at have formandskabet i et halvt år ad gangen. Rækkefølgen fastlægges flere år frem - i øjeblikket til år 2020. EU-landene har forsøgt at tilrettelægge rækkefølgen, så den balancerer i forhold til landenes størrelse, geografiske placering og ikke mindst tidspunktet for landets medlemskab af EU.

Til højre ses rækkefølgen for EU-formandskaber. De såkaldte trioformandskaber er markeret i tabellen. Danmark er i trio med Polen og Cypern.

5.000 KOPPER KAFFE
OG LIDT TIL

På grund af EU-formandskabet er det Folketingets tur til at være vært for det såkaldte COSAC-møde for politikere fra alle EU-landenes parlamenter, Europa-Parlamentet m.m.

Folketinget forventer at modtage ca. 250 gæster til det store politiske møde, der finder sted den 22.-24. april 2012 i København. Der bliver formentlig skyllet en del kaffe ned i løbet af disse dage.

MERE INFORMATION:

WWW.EU-OPLYSNINGEN.DK
ELLER WWW.EU2012.DK

Hvis du vil vide mere, kan du finde mange flere informationer om det danske EU-formandskab på EU-Oplysningens særlige temaside om formandskabet, som du finder link til på:

www.eu-oplysningen.dk

Du kan også følge det danske EU-formandskab via regeringens officielle hjemmeside for formandskabet:

www.eu2012.dk

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Polen Danmark Cypern	Irland Litauen	Grækenland Italien Letland Luxembourg		Nederlandene Slovakiet	Malta Storbritannien	Estland Bulgarien	Østrig Rumænien	Finland

handlingerne om en reform af EU's landbrugs- og fastsættelse af nye økonomiske rammer for EU i 2014-2020, men flere af sagerne vil først blive afsluttet under andre landes formandskaber.

EU-formandskabet i 2012 er derfor også omtalt som et "rugbrødsformandskab", da der bliver tale om et stort knoklearbejde, men ikke nødvendigvis er lagt op til fjer i hatten i form af afslutning og lukning af store forhandlinger.

Hvad betyder de danske EU-forbehold for EU-formandskabet?

På grund af det danske nej ved folkeafstemningen om Maastricht-traktaten i 1992 har Danmark de såkaldte EU-forbehold.

Euroforbeholdet

På trods af euroforbeholdet kan Danmark godt varetage formandskabet i EU-sager om økonomi- og finansspørgsmål, når Rådet mødes i den samling, som hedder Økonomi og Finans. Euroforbeholdet betyder dog, at Danmark ikke deltager i den såkaldte eurogruppe, hvor de 17 eurolande mødes. Gruppen mødes som regel dagen inden møderne i Rådet for Økonomi og Finans, og derfor er de væsentligste punkter på disse møder allerede behandlet i eurogruppen inden mødet i Rådet.

Forsvarsforbeholdet

I 2002 betød forsvarsforbeholdet, at Danmark ikke kunne være formand på forsvarsområdet, men en stor del af forsvarsområdet er nu flyttet ind under det faste formandskab under EU's nye Fælles Udenrigstjeneste. På de dele af forsvarsområdet, som endnu ikke hører ind under det faste formandskab, vil Danmark dog igen skulle give formandsopgaven videre til et andet medlemsland.

Retsforbeholdet

Selv om området for det danske retsforbehold er blevet større efter Lissabontraktaten varetager den danske regering stadig formandskabsrollen i forhandlingerne på området. Det sker på trods af, at Danmark kommer til at stå udenfor flere af reglerne, der forhandles.

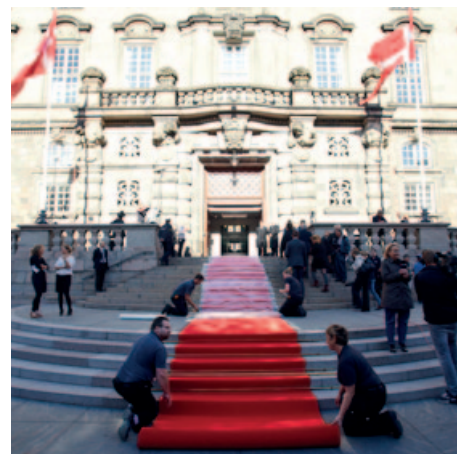
Folketinget og EU-formandskabet

EU-formandskabet er i første omgang regeringens anliggende, men Folketinget har også en rolle at spille ved at støtte og udbygge samarbejdet mellem de europæiske landes parlamenter. I forbindelse med EU-formandskabet er Folketinget derfor vært for en lang række møder og konferencer, hvor medlemmer af de europæiske landes parlamenter mødes for at diskutere de aktuelle politiske sager på EU's dagsorden.

Et af de vigtige møder er det store møde mellem de nationale parlamenter Europaudvalg og medlemmer af Europa-Parlamentet - det såkaldte COSAC-møde. Formålet med dette møde er, at EU-landenes politikere fra de nationale parlamenter og medlemmerne af Europa-Parlamentet kan mødes og udveksle informationer om og erfaringer med EU-arbejdet.

COSAC-mødernes emner kan både være aktuelle EU-sager og mere principielle overordnede emner. Temaet for Folketingets møde er vækst og Det Indre Marked.

Også en række af Folketingets udvalg (bl.a. Miljøudvalget og Skatteudvalget) mødes i løbet af formandskabet med politikere fra de øvrige EU-landes nationale parlamenter. Dertil kommer en lang række besøg i Folketinget af gæster fra EU-landene.

Under EU-formandskabet er Folketinget vært for en lang række møder og konferencer for politikere fra de 27 EU-landes parlamenter m.m.

